

I N F O R M A C I J A
O SAOBRAĆAJNO/PROMETNO PREVENTIVNOJ AKCIJI KONTROLE
TEHNIČKE ISPRAVNOSTI PUTNIČKIH MOTORNIH VOZILA
«PUTUJTE SIGURNO»

Sarajevo, septembar 2014. godine

U periodu od 01. augusta 2014. godine do 28. augusta 2014. godine. Bosanskohercegovački auto-moto klub je organizovao akciju preventivne kontrole tehničke ispravnosti i pripreme motornih vozila za sezonu godišnjih odmora pod nazivom "Putujte sigurno", (u daljem tekstu akcija).

Akcija je imala za cilj preventivnu kontrolu uređaja i sklopova na motornim vozilima, te otklanjanje manjih kvarova, uočenih tokom kontrole vozila, na licu mjesta od strane mehaničara Službe pomoći na cesti. Također cilj je bio da se na terenu izvrši snimanje stanja tehničke ispravnosti putničkih motornih vozila metodom slučajnog uzorka i ustanovi stanje ispravnosti voznog parka, prosječni broj pređenih kilometara, kao i starost voznog parka u BiH.

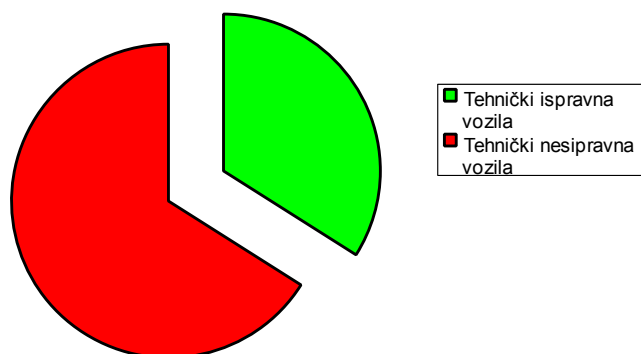
Akcija je organizovana i realizovana u saradnji sa MUP-om, te lokalnim auto-moto klubovima, na dvadeset (20) lokacija.

U realizaciji akcije je korišteno jedno specijalno vozilo opremljeno dijagnostičkom opremom .

Za svako metodom slučajnog uzorka zaustavljeno motorno vozilo popunjen je obrazac "Formular pregleda i dijagnostike vozila" , na osnovu kojih su grupisani nedostaci na vozilima. Prikupljeni podaci prikazani su tabelarno i grafički.

Ukupno je pregledano 456 motornih vozila od čega je ustanovljena neispravnost na 301 motornih vozila što čini 66 %, a ispravno je bilo 155 motornih vozila tj. 34 %.

Prosječan broj pređenih kilometara kontrolisanih vozila je 223.092 km, dok je njihova prosječna starost 19 godina.

Grafik 1. Procentualni prikaz ukupnog broja ispravnih/neispravnih vozila

Za razliku od protekle godine kad se najveći broj neispravnosti uočenih tokom trajanja akcije odnosio na nezadovoljavajući nivo i stanje kočione tekućine , tokom ovogodišnje akcije najveći broj neispravnosti na vozilima odnosio se na svjetlosno-signalne uređaje 31,14% od ukupnog broja pregledanih vozila, zatim na pneumatike 21,93%, dok se na trećem mjestu po broju neispravnosti na vozilima , a sa značajnim porastom u odnosu na proteklu godinu, odnosio na kočioni mehanizam 18,86 %.

Neispravnosti na kontrolisanim vozilima svrstane su u šest (6) grupa

- Neispravnosti na sistemu za upravljanje,
- Neispravnosti na sistemu za kočenje,
- Neispravnosti na električnim uređajima i signalizaciji,
- Neispravnosti na motoru i pratećim uređajima ,
- Neispravnosti na pneumaticima,
- Nepotpuna oprema vozila,

koje su prikazane tabelarno i grafički:

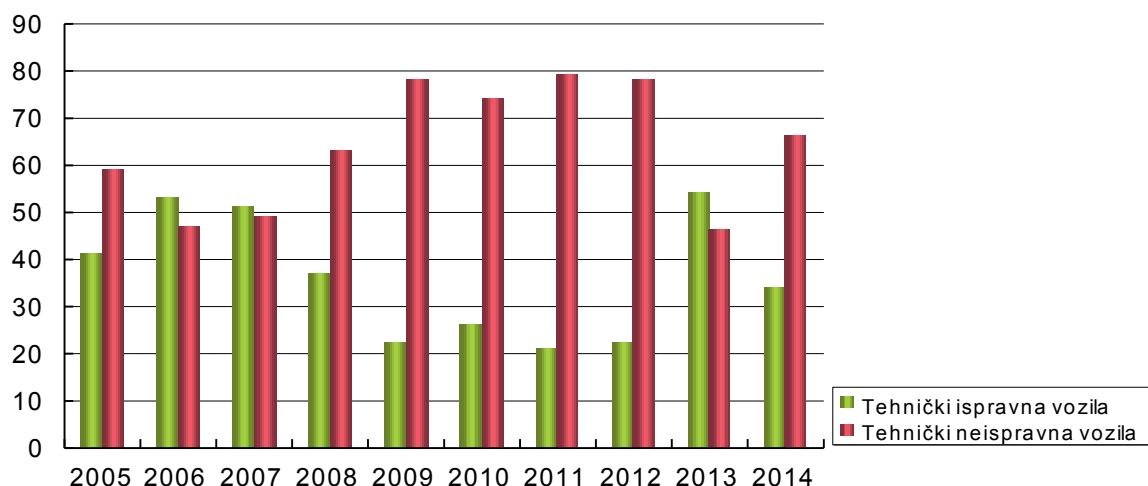
	Upravljački mehanizam	Kočioni mehanizam	Električni uređaji i signalizacija	Pneumatici	Motor i prateći uređaji	Oprema vozila
Ukupan broj	52	86	142	100	84	223
Učešće %	11,4	18,86	31,14	21,93	18,42	48,9

Tabela 1. Neispravnosti na pojedinim sistemima motornih vozila u odnosu na ukupan broj kontrolisanih vozila

U sledećoj tabeli dat je prikaz broja kontrolisanih vozila uz procenat tehnički ispravnih i tehnički neispravnih vozila sa najčešćim i najbrojnijim kvarovima u periodu 2005.-2014. godina :

Godina	Ukupan broj pregledanih vozila	Broj ispravnih vozila (%)	Broj neispravnih vozila (%)	Najbrojnije neispravnosti na vozilima
2005	838	41	59	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ upravljački mehanizam
2006	921	53	47	➤ svjetlosni uređaj ➤ motor i prateći uređaji ➤ kočioni sistem
2007	803	51	49	➤ svjetlosni uređaj ➤ motor i prateći uređaji ➤ pneumatici
2008	713	37	63	➤ motor i prateći uređaji ➤ svjetlosni uređaj ➤ kočioni sistem
2009	778	22	78	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem
2010	1035	26	74	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem
2011	1044	21	79	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem
2012	1055	22	78	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem
2013	608	54	46	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem
2014	456	34	66	➤ svjetlosni uređaj ➤ pneumatici ➤ kočioni sistem

Tabela2. Rezultati akcije kontrole tehničke ispravnosti vozila «Putujte sigurno» po godinama

Grafikon 2. Kretanje broja tehnički ispravnih i tehnički neispravnih vozila u periodu 2005 - 2014. godine

Posmatrajući naprijed navedene podatke (tabela 2. i grafikon 2.) evidentno je da je u 2014. godini od ukupnog broja kontrolisanih vozila znatno manji broj tehnički ispravnih vozila. Ono što je takođe vidljivo i porazno je činjenica da se neispravnosti na kočionom sistemu, jednom od najbitnijih sistema za sigurnost vozila u saobraćaju, nalaze među tri najčešće i najbrojnije neispravnosti na vozilima.

Ukoliko posmatramo pojedine neispravnosti važno je napomenuti da su kontrolisana samo putnička motorna vozila metodom slučajnog uzorka i da uzorak kontrolisanih vozila nije adekvatno reprezentativan za cjelokupno stanje ispravnosti motornih vozila na nivou Bosne i Hercegovine, ali i da ilustruje stvarno stanje voznog parka u BiH.